

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn koordinoitiryhmän kokous

Aika ja paikka

2.2.2021 klo 9-12 / eTuve-videoneuvottelu

Osallistujat

Kai Horelli, AVI
Marjukka Koskela, Hätäkeskuslaitos
Ismo Kärkkäinen, Pelastusopisto
Harri Pyyhtiä, Jokilaaksojen pelastuslaitos
Tuomas Pälviä, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Mika Viljanen, Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Tomi Timonen, SPPL
Kari Telaranta, SPEK
Jari Lepistö, SM
Kirsi Rajaniemi, SM
Jaana Rajakko, SM
Jarkko Häyrinen, SM
Jaakko Joentakanen, SM
Sini Erholtz, SM
Tanja Mannila, SM

Asialista

Kokouksen avaus

- Todetaan, että jatkossa Teams voisi jatkossa olla mahdollinen alusta kokouksille. Tähän asiaan palataan.

Tavoite 1: Ihmisten arjen toimintakyky vahvistuu

- Osallisuus ja kyvykkyyden lisääminen olennaisia tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- ARA-asunnoissa on hieman korkeampi tulipaloriski, kuin kerrostaloasunnoissa keskimäärin.
 - ARA-asuntoja merkittävä osa kaikista Suomen asunnoista. Kunnat omistavat noin 60 % kaikista ARA-asunnoista.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Palovaroitinten kunnossapitovastuu herättänyt huolta vakuutusyhtiössä
 - Telaranta toteaa, että keskustelut vastuiden kirkastamiseksi on aloitettu SPEK:n, taloyhtiöiden, Kiinteistöliiton, Isännöintiliiton ja erään vakuutusyhtiön kesken. Myös pelastuslaitosten edustus olisi tervetullut.
- Tilannekuvan muodostaminen tulee tehdä erillisenä selvityksenä/hankkeena. Tilannekuvan lisäksi tulee perustaa mittari sen seuraamiseksi.
 - Ensin tulisi määrittellä, mistä asioista halutaan tilannekuva. Tämä määrittelytyö olisi tämän kokoonpanon tehtävissä.
 - Telaranta toteaa (pienellä varauksella tosin), että SPEK voisi olla mahdollinen toteuttaja, mutta tälle vuodelle ei mahdu.
 - Todetaan, että tulisi ensin seurata suorituskykyhankkeen etenemistä ja aineistoa, mitä sieltä syntyy. Tämä ryhmä voisi osaltaan edistää näiden asioiden huomioimista ko. hankkeessa. Lepistö tunnustelee työpaketin 2:n osalta, voisiko asiaa siinä yhteydessä edistää.
 - Todetaan, että ko. laadinta voisi olla myös opinnäytetyö yms.

Tavoite nro 3: Toimintakyvyltään rajoittuneiden henkilöiden palokuolemat sekä tapaturmat kääntyvät laskuun vuoteen 2024 mennessä

- Olennaista luoda tilannekuva siitä, mikä on rajoittuneiden henkilöiden tapaturmien ja palokuolemien tilanne.
 - PRONTO:ssa vaatii raskasta manuaalista sanallisten selosteiden läpikäyntiä. Ottaen huomioon selosteiden laatimisen epätarkkuus, sittenkään ei välttämättä saada riittävän luotettavaa kuvaa ilmiöstä. Joka tapauksessa ilmiön pohjustaminen vaatii useiden aineistojen yhdistämistä.
 - Liesipalohankkeen yhteydessä saadaan jonkun verran tietoa tähän.
- Mitä keinoja vaikuttaa kyseiseen tavoitteeseen?
 - Telaranta esitteli laajan kattauksen verkostoja/työryhmiä, joissa SPEK mukana ja joissa tema on esillä. Vammaisjärjestöt ja ikäihmisten järjestöt tiiviisti mukana yhteistyössä.
 - Tavoite vahvasti esillä myös tuoreessa Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelmassa.

Tavoite nro 4: Eri väestöryhmät kattavat pelastuslaitosten sähköiset palvelut ovat käytössä vuoteen 2022 mennessä

- OE-sovelluksen (tietojärjestelmän) osalta kilpailutus käynnistyy, mutta varsinainen hyöty pelastuslaitoksille ja asiakkaille siintää vielä kaukana horisontissa. Kentällä on

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

kova tarve uudelle sovellukselle. Odotus on ollut pitkä ja matkalla on ollut runsaasti haasteita. Ensimmäiset palvelut suunnitelmien mukaan käytössä vuonna 2022.

- Tiedolla johtamisen järjestelmä on parhaillaan kehitteillä. Siihen yhdistetään nykyisten valvontasovellusten ja Pronton aineisto. Tarkoitus on tuoda järjestelmään myös muitakin tietoaaineistoja, joista on hyötyä pelastusviranomaisen työssä.
- Asiakkaiden sähköisten palveluiden kehittäminen etenee myös. Pelastuslaitosten asiantuntijana asiaa edistää Tanja Seppälä.

Tavoite nro 5: Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi lisääntyy

- Pelastustoimen ja elinkeinoelämän kumppanuusfoorumia ollaan kutsumassa koolle tämän kevään aikana.

Tavoitteista yleisesti

- Koronatilanne on hidastanut ohjelman jalkautumista. Monilla alueilla OE-toimintaa on vähennetty, vaikka uusiakin etämenetelmiä on kehitetty. Haasteena on, kuinka tuottaa OE-palveluita poikkeuksellisissa olosuhteissa jatkossa paremmin.
- Toimintaohjelma on yleisesti ottaen otettu hyvin vastaan. Alueellinen vaihtelu pelastuslaitoksittain tämän suhteen on kuitenkin huomattavaa.
- Ohjelma on huomioitu hyvin myös eri kansallisten toimijoiden ohjelmapapereissa.

Pelastustoimen suorituskykyvaatimukset ja suunnittelun perusteet -hanke

- Onnettomuuksien ehkäisyn työpaketti on käynnistynyt vuoden alussa. Tanja Mannila työskentelee valvontaan liittyvien asioiden parissa ja Sini Erholtz edistää muita OE-asioita. Molemmat kokonaisuudet kuuluvat työpakettiin 7.
- Koordinointiryhmä seuraa etenemistä tiiviisti ja tilannekatsaus tämän osalta tullaan käymään läpi jokaisessa kokouksessa.
- Mannila esitteli yhteisen työsuunnitelman
 - Aluksi teemat ovat yhteisiä, taittavat pikkuhiljaa omiin suuntiinsa
 - Isona tavoitteena on kartoittaa olemassa olevat suorituskyvyt ja määritellä suorituskykyvaatimukset paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Lopputuotteena on loppuraportin lisäksi suunnitteluperusteet OE-työn suunnittelulle.
 - Toive koordinointiryhmälle: tarvitaan tukea OE-hankkeiden ja muun tekemisen kokonaiskuvan muodostamiseksi.
 - Hankkeiden listaaminen yhteiseksi tietopankiksi voisi olla alku.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Yhteinen dokumenttipohja, johon listattaisiin verkostot, hankkeet yms. OE-kokonaisuuksiin liittyvä. Tämä hyödyttäisi kaikkia.
- Tästä on puhuttu paljon aiemminkin, mutta ei ole saanut konkreettista tekemistä taakseen. Alustan lisäksi tarvitaan myös toimintamallit sen päivittämiseksi.
- Tiedon organisointi ja sen jäsentely on tärkeää: mitä kriteereitä on laadukkaalle tiedolle? **Jos tästä tulee koordinoitiryhmällä ajatuksia, niin niitä otetaan vastaan.**
 - Näitä asioita tulee pohtia yhteistyössä muiden työpakettien kanssa, sillä tarve on sama muullekin, kuin OE-toiminnalle.
- Koordinoitiryhmän ajatuksia:
 - Yhteistyö sidosryhmien (esimerkiksi sote-toimijoiden kanssa tehtävä työ Etelä-Karjalassa ja Pirkanmaalla) kanssa on näkökulma, johon tulisi kiinnittää väkevästi huomiota tässä työssä.
 - Palontutkinnan ja onnettomuuskehityksen sijoittumista käsittekaaviossa kannattaa miettiä, sillä se on paljon muutakin kuin pelastustoimen OE-toimintaa. Mukana myös kytköksiä pelastustoimintaan, sekä muihin toimijoihin.
 - Sidoryhmätyö-kokonaisuuden alle voisi kirjata vahvemmin esimerkkejä, kuten paikallisen turvallisuussuunnitteluun osallistumisen.
 - **Selkeä tarve suorituskykyhankkeen kokonaisarkkitehtuurikuvaukselle**, ettei tehdä päällekkäistä työtä esimerkiksi OE-työn osalta.
 - Suorituskykyvaatimusten määrittely on olennaista myös AVI:n suorittaman OE-toiminnan valvonnan tueksi. Suorituskykyhanke antaa eväitä pelastuslaitosten palvelutasojen arviointiin.

Toimintaohjelman käytäntöön saattamisen pilotointi

- Kaksi pilottiorganisaatiota on käyty läpi ja kokemukset ovat olleet positiivisia.
- Kolmannen pilotin jälkeen tehdään viimeistelyt prosessiin, jonka jälkeen aloitetaan varsinainen kierros loppujen pelastuslaitosten, Pelastusopiston sekä SPEK:n ja SPPL:n kanssa.
- Dataa syntyy huomattava määrä. Sen perusteella laaditaan raportti kansallisesta kokonaisuudesta. Raportista ei ole tunnistettavissa yksittäisiä organisaatioita, eli se ei ole luonteeltaan vertaileva. Analyseissä keskitytään itse sisältöön.

Pelastuslain esiselvitys OE:n osalta

- Rajaniemi esitteli kokonaisuuden ja ajankohtaisen tilanteen.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- OE-jaoksessa lähtökohtana on miettiä sääntelytarpeita. Neljä pääteemaa: asumisen turvallisuuden edistäminen, pelastuslain suhde rakentamisen sääntelyyn, pelastustoiminnan edellytyksistä säättäminen laissa ja sen huomiointi viranomaisprosesseissa (näkyväksi tekeminen laissa) sekä valvonnan sääntely. Pohjalla aiemmissa hankkeissakin jo tunnistettuja kipupisteitä.
- Esiselvityshanke päättyy maaliskuun loppuun mennessä: tuloksena eri jaostojen laatimat raportit. Muistiot lähetetään lausunnoille huhti-toukokuussa ja suunnitteilla on myös yhteisiä webinaareja lausuntojen laadinnan tueksi.
- Myöhemmin asetettavan varsinaisen lakihankkeen tavoitteena on saada varsinainen hallituksen esitys eduskunnalle syksyllä 2022.
- Todennäköisesti kyseessä tulee olemaan pelastuslain osittainen muutos.
- **Muutostarpeiden sisältöä käydään läpi seuraavassa koordinoitiryhmän kokouksessa huhtikuussa.**

Pelastustoimen OE-hankekatsaus

- Tämänvuotisen 112-päivän teeman esittelee Marjukka Koskela
 - Teemana yhdenvertaisuus: ”Turvallisuus on meidän kaikkien oikeus.” Suojelijana toimii sisäministeri
 - Blogikirjoituksia tulee useita **ja tästäkin ryhmästä otetaan vastaan halukkaita kirjoittajia.** Viestintämateriaalia on saatavilla 112-päivän verkkosivulla, joka on oman osoitteen sijaan upotettu 112.fi -sivuston sisälle. **Ryhmää kannustetaan jakamaan tietoutta** ja Joentakanen lupaa jakaa sitä Tuvi-tukitiimin laajoilla jakelulistoilla.
- NouHätä-kampanja
 - Ilmoittautuneiden koulujen määrässä on huomattava pudotus viime vuoteen verrattuna. Selittäviä tekijöitä pyritään selvittämään, yksi syy voi olla etätoteutuksen pienempi vetovoima ja sen työllistävämpi vaikutus opettajille.
- Paloturvallisuusviikko
 - Viime vuoden paloturvallisuusviikon oppeja analysoidaan. Viestinnällisiä kärkiä hiotaan, keskeisiä ovat tulevaisuudessakin päivä paloasemalla- ja palovaroitinpäivä. Tavoitteena jälleen vaikuttaa erityisesti erityisryhmiin.
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelman toimeenpanon seurantar ryhmää ollaan perustamassa.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Muut ajankohtaiset

- Pelastuslaitosten näkökulmasta vuosi 2020 oli hyvin haastava. Jatkossa on huomioitava vahvemmin, että laitosten tulee kyetä panostamaan kunnolla perustehtäviinsä, eli tekemään varsinaista työtään asiakkaiden kanssa. Viime aikoina on välillä tuntunut, että asiantuntijaresurssia valuu liikaa erilaisiin hankkeisiin, jolloin perustyö kärsii.
- Pelastusopistolla on käytössä laaja valikoima palotarkastussimulaattoreita.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi